Sahip Olunmayan Fikri Mülkiyet Haklarının Kullanılması ve Haksız Rekabet

22 Kasım 2024

Bir teşebbüsün; kendisi, ticari işletmesi, işletme işaretleri, malları, iş ürünleri, faaliyetleri, fiyatları, stokları, satış kampanyalarının biçimi ve iş ilişkileri hakkında gerçek dışı veya yanıltıcı açıklamalarda bulunması veya aynı yollarla üçüncü kişilere avantaj sağlaması haksız rekabet teşkil eder (TTK m. 55/1-a-2). Mal veya hizmetlere ilişkin aldatıcı izlenim oluşturabilecek eylemlerden biri de bunlar üzerinde esasen sahip olunmayan fikri mülkiyet haklarına sahipmişçesine açıklamalarda bulunulmasıdır. Bu konu ® ibaresi bağlamında yakın tarihli bir Yargıtay kararına konu olmuştur.

Somut uyuşmazlıkta davalı taraf, tescil edilmemiş bir marka için "tescillidir" anlamındaki ® ibaresini kullanmıştır. Davacı, bu eylemin haksız rekabete neden olduğunu ileri sürmüştür. İlk derece mahkemesi, bu kullanımın haksız rekabet oluşturduğuna hükmetmiştir. İstinaf ve temyiz aşamasında yapılan değerlendirmeler neticesinde bu karar kesinleşmiştir.

Yargıtay 11. HD, T. 12.9.2024, E. 2023/4588, K. 2024/6347

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalı tarafın artibirgaranti.com.tr alan adının müvekkili markası ile benzer olduğunu, iltibas yarattığını, "GARANTİ" markasının 1996 yılından beri tescilli olduğunu, T/02114 sayı ile tanınmış marka olarak tescil edildiğini, dava konusu 2013/48363 sayılı +1garanti marka başvurusunun müvekkil şirketin itirazı nedeniyle reddedildiğini, buna rağmen kullanımların devam ettiğini, ayrıca logonun üzerinde tescilli anlamına gelen ® işaretinin kullanıldığını, bu durumun da haksız rekabet yarattığını, davacı markasına tecavüz edildiğini, belirterek artibirgaranti.com.tr alan adının iptalini, kapatılmasını talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; sektörlerin farklı olduğunu, davalının cep telefonu onarım hizmetleri verdiğini, logolar arasında farklılıklar olduğunu, garanti ibaresinin cihaz onarımı yapan davalı için kullanımının zorunluluk arz ettiğini, renklerin, yazı karakteri, boyut ve grafiklerin farklı olduğunu, baskın

unsurun “artı bir” ibaresi olduğunu, “garanti” ibaresinin bulunduğu çok sayıda tescilli marka olduğunu, davalı markasının iptali yoluna başvurulmasının kötü niyeti gösterdiğini, hitap edilen tüketici kitlelerinin farklı olduğunu belirterek haksız davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesince, davacı Türk Patent Marka Kurumu’nda kayıtlı ve tanınmışlık tespiti bulunan “Garanti” markasının sahibi olup, T02114 sayılı 27.10.2010 tarihli başvuru uyarınca “şekil+garanti” ibaresi bankacılık hizmetleri, finans konuları bakımından davacı lehine tanınmışlık özelliği taşıdığını, davalının 2013/48363 nolu marka başvurusunun, davacı tarafın itirazı üzerine reddolunduğunu ve reddin kesinleştiğini, buna göre davalının fiili kullanımına ilişkin (+1garanti®) tescilli markası bulunmadığını, ancak cep telefonu tamir, bakım vb. teknik bir servis hizmeti veren davalının faaliyet alanı, davacının tescilli markaları ve faaliyet alanı ile ilgili olmadığını, bununla birlikte davacı, “Garanti” ibareli markası nedeniyle koruma talep ederek davalının marka tecavüzü, haksız rekabetini ileri sürmekte, tescili bulunmamasına rağmen, “®” ibaresini tescilsiz markasının yanında kullandığını belirtmekte alan adının kapatılmasını, iptalini istediğini, tescilli markanın sektörel tanınmışlığı bulunsa bile, SMK 6/5 inci maddede öngörülen koşullara uymak kaydıyla başka sektör veya alanlarda kullanılması hukuka uygun olduğunu, diğer anlatımla tanınmışlığı bulunan markanın ününden haksız yararlanılma, markanın ayırt ediciliğini zedeleme, itibarını bozma gibi sonuçlar doğurmayan marka kullanımları veya marka başvuruları hukuka uygun olduğunu, davalı tarafın başvurusunun reddine rağmen tahsis ettirdiği “www.artibirgaranti.com.tr” ibareli alan adının kendi faaliyet alanı kapsamında kullanıldığının anlaşıldığını, 14.05.2012’de kaydedilen alan adı, esasen salt “garanti” kısmı bakımından davacının markaları ile çakıştığını, alan adının esas unsuru, “+1 garanti” şeklinde olduğunu, teknik olarak “+1garanti” ibaresi ile arama yapıldığında davalının internet sitesi ve bu site ile ilgili bazı şikayet siteleri, sosyal medya sayfaları çıktığını, yani davacıya ait web siteleri görüntülenmediğini, bu teknik sonuç karşısında görevlendirilen bilirkişinin 16.07.2019 tarihli raporu ve ek raporundaki bulguların savunmayı doğruladığını, bununla birlikte davalının tanıtımlarında anılan ibareyi kullanırken, “®” logosunu kullanmasının haksız rekabet oluşturduğunu, herhangi bir tescili olmadığı halde, bu işareti kullanmanın TTK’nın 54 üncü maddesi uyarınca haksız rekabet kapsamında olduğunu, çünkü ..., kamuyu yanıltıcı, yanlış bilgi verdiğini, TTK’nın 55/1-a.2. bend uyarınca davalı müşterilerine kendisi ile ilgili yanlış bilgi vermiş olmakta, rekabette dayanaksız bir avantaj sağladığını, dolayısıyla davalının marka hakkına tecavüz ettiği söylenememekle birlikte, davacının bu yöndeki iddiası kanıtlanmış olup, haksız rekabet unsurlarını oluşturduğunu, davalının bu şekilde haksız rekabette bulunmasına rağmen, davacı ile fiili bir rekabeti bulunmadığından, marka hakkının haksız kullanıldığından söz edilemeyeceğini, diğer deyimle markaya tecavüz nedeniyle davalının alan adının kapatılmasının şartları bulunmadığını, davalının alan adının, davacıya ait marka nedeniyle kapanma şartları bulunmamakla birlikte, davalının tanıtımda kullandığı ticari işaretin, tescilli bir markaymışçasına sunulmasının haksız rekabet oluşturduğu gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiş, hüküm davacı vekilince istinaf edilmiştir.

IV. BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARI

Bölge Adliye Mahkemesince, davacı taraf Türk Patent Marka Kurumu’nda kayıtlı ve tanınmışlık tespiti bulunan “Garanti” markasının sahibi olup, T/02114 sayılı 27.10.2010 tarihli başvuru uyarınca “şekil+garanti” ibaresi bankacılık hizmetleri, finans konuları bakımından davacı lehine tanınmışlık özelliği

taşıdığından, davalının 2013/48363 nolu markası yönünden yapılan itirazın 27.11.2014 tarihinde kabulü ile tescil edilmediği anlaşılmakla, tescil edilmiş bir marka olmaması sebebiyle "Tescillidir" anlamındaki ® ibaresinin kullanılmasının tüketiciyi yanıltıcı mahiyette olduğu , bu nedenle İDM'nin davanın kısmen kabulüne yönelik vermiş olduğu gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş, karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ İNCELEMESİ

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Dava, marka hakkına tecavüzün önlenmesi, alan adının kapatılması ve haksız rekabet istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 inci maddeleri.

3. Değerlendirme

Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığının anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun 6100 sayılı Kanun'un 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

VI. SONUÇ: Yukarda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz isteminin reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın 6100 sayılı Kanun'un 370 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA, aynı Kanun'un 372 nci maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine, 12.09.2024 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

YAZAR

Dr. Ozan Ali Yıldız
ozanali.yildiz@sakyildiz.com

Bu sitede yer alan yazılar genel bilgilendirme amaçlıdır; hukuki görüş, danışmanlık veya avukatlık hizmeti niteliği taşımaz. Her uyuşmazlık kendi somut koşulları içinde değerlendirilmelidir.